

DZU, 12.10.2024

Kje so inšpekcijske službe, ki varujejo okolje?

»Ne obračajmo se stran (od Stanežič in Mednega)« je naslov pisma v Sobotni prilogi 5. oktobra, v katerem avtorica Darja Mihelič pove, da je ustanovljena civilna iniciativa, ki nasprotuje načrtom direkcije ministrstva za infrastrukturo zaradi načrtovanj dvotirne železnice Ljubljana–Kranj. Ta namreč ne bi tekla ob že obstoječi progi, temveč bi nekaj kilometrov tirov presekalovinek prejšnje trase prek zemljišč v Stanežičah in Mednem ter skozi Medanski hrib, pri čemer bi bilo spet uničenih 53 hektarov kmetijskih zemljišč. Odsek naj bi hitrim vlakom omogočal skrajšanje vožnje za le eno minuto. Širitev železniške povezave po stari trasi bi stala 50 milijonov evrov, cena po novi dvakrat toliko – 98 milijonov evrov. Kdo se tu iz koga norčuje?!

Podobna načrtovanja grozijo tudi Botaničnemu vrtu Univerze v Ljubljani zaradi posodobitve dolenske železnice. Tu je ogrožen kulturni spomenik državnega pomena, na papirju celo zaščiten,

ki ima akreditacijo Svetovne organizacije botaničnih vrtov, ogroža pa ga državna institucija, ki bi ga prva morala varovati kot zaščiten kulturno vrednoto in ponos mesta. Podirali naj bi več kot 200 let stara drevesa hortikulturne posebnosti. Tudi tu je mogoča drugačna rešitev, ker bi za drugi tir dolenske proge lahko uporabili proste parcele na drugi strani obstoječe trase.

V tedniku Mladina pa 4. oktobra berem članek z naslovom »Kdo leta 2024 še seka drevorede?« Berem, da je ministrstvo za gospodarstvo odobrilo evropska sredstva za posek drevoreda iz leta 1825 v Pivoli v občini Hoče-Slivnica, kjer so na najboljših kmetijskih strnjenih zemljiščih nedolgo nazaj postavili lakirnico Magna kljub nasprotovanju stroke ... Lakirnica zdaj stoji sredi polja in nemo opozarja na brezbržnost in neodgovornost. Drevored v Pivoli je kilometer dolg dvostranski drevored lip, v zadnjem delu visokodebelnih hrušk, vpisan v kataster iz leta 1825; sestavlja ga več kot 220 dreves, v preteklosti mu je bilo priznanih več kulturno-naravnih varstvenih statusov. Sedaj občina svojo izjemno znamenitost ogroža s projektom ureditve tematske in pohodne poti ob tem drevoredu, kar občina predstavlja kot turistični projekt. Za novo pot iz bitumske prevleke, delno tudi asfaltne, naroča podrtje 158 dreves, večinoma tudi zdravih dreves, od tega 85 z obsegom, večjim od 1,5 metra, in naroča novih 220 sadik lipe za novo zasaditev, kar v bistvu pomeni odstranitev celotnega drevoreda. V civiliziranem svetu pa danes velja, da je treba vsako drevo nekako obdržati, še posebej večje drevo zaradi njegove krošnje. Svojo, z odlokom zaščiten naravno znamenitost uničuje s posekom, namesto da bi poiskala novo lokalno cesto, ki bi nadomestila cesto skozi drevored, in ga tako ohranila.

V Delu 17. septembra sem brala skrbne besede gospe Ksenije Benedetti, njen poziv z naslovom »Bo kdo končno ukrepal ali bomo izgubili še en naravni slovenski biser?«, in vse dni sem zaman pričakovala odgovor pristojnih vladnih služb. Gospa omenja občino Cerknica, njeno jezero in okolico, kjer si kljub enkratnosti tega prostora neki zasebni investitor – in to celo ob sramotni naklonjenosti občine – drzne načrtovati 17 samostojnih hiš med jezerom in znamenito Križno jamo, dokupiti še več parcel in v prihodnosti postaviti pravo naselje. Do danes nobenega odgovora. Kje so inšpekcijske službe, kje je tu presoja vplivov na okolje? Območje v bližini presihajočega Cerkniškega jezera je zanesljivo vodnato. V prejšnji državi so ozaveščeni domoljubi preprečili gradnjo akumulacije Cerkniškega jezera, kjer so nekateri že videli jadrnice za tako imenovani turistični razvoj. Prostor, kjer se kot po čudežu pretakajo podzemne vode, je nedotakljiv. Zato roke stran od tega fenomena!

Se zgodovina res ponavlja v državi brez vsakih načel? Brez spoštovanja lastnih zakonov, odlokov in predpisov ob neprestanem besedičenju za uveljavitev pravne države!

Alenka Bizjak,
Ljubljana